

Les tefilin se posent sur le bras et sur la tête

Un jeu de renvois réciproques

Les tefilin de Dieu

Les sages du Talmud n'hésitent pas à employer des anthropomorphismes osés pour signifier une idée forte.

Si les juifs portent les tefillin pour se rappeler de Dieu, Dieu porte les tefillin pour se rappeler de son peuple.

מסכת ברכות דף ו

א"ר אבין בר רב אדא א"ר יצחק מנין שהקב"ה מניח תפילין שנאמר ([ישעיהו סב](#)) נשבע ה' בימינו ובזרוע עוזו בימינו זו תורה שנאמר ([דברים לג](#)) מימינו אש דת למו ובזרוע עוזו אלו תפילין שנאמר ([תהילים כט](#)) ה' עוז לעמו יתן ומנין שהתפילין עוז הם לישראל דכתי' ([דברים כח](#)) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך ותניא ר' אליעזר הגדול אומר אלו תפילין שבראש א"ל רב נחמן בר יצחק לרב חייא בר אבין הני תפילין דמרי עלמא מה כתיב בהו א"ל ([דברי הימים א יז](#)) ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ

Traité bera'hot 6a

Rav Avin fils de Rav Ada dit au nom de Rabi Yits'hak: d'où sait-on que Dieu met les tefilin ?

Du verset: "Dieu l'a juré par sa droite et par la force de son bras " ([Isaïe 62,8](#))

"Par sa droite" désigne la Tora [...] et "par la force de son bras" désigne les tefilin, comme il est dit "Dieu donne la force à son peuple" ([Psaumes 29,11](#))

Et d'où sait-on que les tefilin sont une force pour Israël? Du verset "Tous les peuples de la terre verront que le nom de Dieu est associé au tien, et ils te redouteront" ([Deutéronome 28,10](#)) [...].

Rav Na'hman fils de Yits'hak dit à Rav 'Hiya fils de Avin: qu'y-a-t-il donc écrit dans les tefilin du maître du monde ?

Il lui dit: "Y a-t-il comme ton peuple Israël une seule nation sur la terre?" ([I Chroniques 17,21](#))

Traduction : Ruben Honigmann